

Aydın Yöresindeki Yerel Etkinliklerin Kırsal Turizm Açısından Değerlendirilmesi

Kadir BAYSAL^{1*}Gizem ÖZGÜREL¹Hüseyin ÇEKEN²¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Marmaris TMYO, Marmaris, Muğla, Türkiye²Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Turizm Fakültesi, Muğla, Türkiye

*Sorumlu Yazar:

E-posta:kadimbaysal@mu.edu.tr

Geliş Tarihi: 18 Mayıs 2016

Kabul Tarihi: 15 Temmuz 2016

Özet

Ege Bölgesi'nde bereketli topraklar üzerinde kurulmuş Aydın ili, doğanın kültürle buluştuğu, önemli turizm destinasyonlarından biridir. Hareketli bir geçiş güzergâhı üzerinde bulunan il, merkez ilçe dahil 17 ilçeden oluşmaktadır. Kuşadası ve Didim ilçeleriyle denize açılan Aydın, sahip olduğu tarihi ve kültürel değerlerini sergilediği yerel etkinlikleriyle de turizm çekim merkezi konumundadır. Festivalleri, deve güreşleri ve şenlikleri ile ilde 66 etkinlik düzenlenmektedir. Hemen hemen bütün ilçelerde gerçekleştirilen etkinlikler, tüm yıla yayılmakta ve yörede turizm hareketliliğine etki etmektedir. Yörede düzenlenen etkinlikler ile ortaya çıkan turizm hareketlerinin boyutu ve yöreye etkilerinin neler olduğu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Çalışmada görüşme yöntemi kullanılmış, yarı yapılandırılmış sorular ulaşılabilen 14 belediye yetkilisine yöneltilerek gereksinim duyulan veriler toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aydın, Deve Güreşi, Festival, Kırsal Turizm, Yerel Etkinlik

The Evaluation of Rural Tourism in Aydın Region in Terms of the Local Activities

Abstract

Aydın has its reputation as a significant tourism destination due to its location on a productive land where nature and culture meets. It is located on hotspot area and there are 17 towns including the city. Aydın is a tourist attraction center because of its towns like Kuşadası and Didim which are these a gates and also its local activities which show the historical and cultural values. There are 66 activities are held in Aydın like camel wrestling and festivals. The activities are carried out in almost all districts through the year and have an impact on tourism activity in the region. The study aims to determine the dimensions and effects of the tourism activities by means of the activities which are held in the region. Interviewing method was used in the study and semi-structured questionnaire on 14 authorized municipalities was used to gather the necessary data.

Keywords: Aydın, Camel Wrestling, Festival, , Local Activities, Rural Tourism

GİRİŞ

Boş zaman olgusunun tam olarak varlık göstermediği, gelişmediği toplumlarda bile bir etkinlik geleneği bulunmaktadır. Bu gelenek, dinsel kutlamalar, tatiller, bayramlar, tarım toplumlarının kendine özgü mevsimsel nitelikteki ürün ekimi ve hasadının kutlanması etkinliklerinin yapıldığı Antik Çağa kadar uzanmaktadır [1]. Geçen süreç içerisinde festival ve benzeri etkinlikler; turistleri yöreye çekmek, sosyal ve ticari açıdan bir alışveriş ortamı yaratmak, politik ve askeri gücü göstermek için kullanılmıştır [2]. Günümüzde ise, dünyanın birçok ülke, bölge ve yöresinde gerçekleştirilen etkinlikler, turizm ürününün eşsiz bir formu olarak turizm ürünleri portföyünün önemli bir parçası haline gelmiştir.

Yıllar itibariyle turizm talebinde meydana gelen gelişme ve değişimler, kültür bazlı, yavaş gelişen, sürdürülebilirlik ekseninde ilerleyen kırsal turizm kaynaklarına doğru yönelmektedir. Doğal ve kültürel değerlerle bütünleşen, otantiklik ve geleneksel yaşam özelliklerini bünyesinde barındıran turizm çeşitlerine ilgi her geçen dönem artarak devam etmektedir. Bu nedenle, başta kırsal alanlar olmak üzere turizmin gelişmediği ya da görece daha az geliştiği alanlarda düzenlenen yerel etkinlikler; bozulmamış doğal çevreleri, özel ekosistemleri, yöresel özgünlükleri, organik ürünleri ve yöre kültürü ile bu değerleri yerinde deneyimlemek isteyen turistlere özel bir çekim alanı oluşturmaktadır [3]. Günümüzde yerel alanlara ve buralardaki işletmelere yönelik talebi artırmak ve rekabet avantajı sağlamak için değerlendirilen araçlardan biri de etkinliklerdir. Çünkü bir yörede gerçekleştirilen etkinlikler, bunların sayısı ve niteliği yörenin çekiciliğini artıran ve dolayısı ile turist çeken en önemli unsurlar

arasındadır [4].

Ege Bölgesi'nde yer alan Aydın ili, doğal ve kültürel çeşitlilikleriyle önemli destinasyonlardan biridir. Festivalleri, deve güreşleri ve şenlikleri ile ilde 60'ın üzerinde etkinlik düzenlenmektedir. Hemen hemen bütün ilçelerde gerçekleştirilen etkinlikler, tüm yıla yayılmakta ve yörede bir turizm hareketliliği yaratmaktadır. Sadece iki ilçesinde kıyı turizmi yapılabilen Aydın il merkezi ve ilçelerinde hangi etkinliklerin gerçekleştirildiğini tespit etmek, yörede yürütülen etkinliklerin turizme etkileri ve yöreye olası katkılarını ortaya çıkarmak çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Çalışma, beş bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümde kırsal turizme, ikinci bölümde yerel etkinliklere, üçüncü bölümde Aydın ili hakkında genel değerlendirmelere, dördüncü bölümde araştırma verilerine, beşinci ve son bölümde ise sonuç ve öneriler yer verilmiştir.

KIRSAL TURİZM

Kırsal turizm, kıyı turizmine bir alternatif hatta kıyı turizminin tamamlayıcısı olarak ortaya çıkan birçok farklı turizm etkinliğini bünyesinde barındıran ve üzerinde önemle durulan bir turizm çeşididir. Kırsal turizm ve kırsal alana olan ilgi aslında yeni bir şey değildir. 19. yüzyılda sanayi kentlerinin genişlemesiyle ortaya çıkan stres, kalabalık, çevresel kirlilik vb. unsurlar nedeniyle insanlar bir kaçış, bir uzaklaşma arayışına girmişler ve kırsal alanlara yönelme eğilimi göstermişlerdir. Kırsal alanlarda doğa ile baş başa vakit geçirme, boş zaman aktiviteleriyle fiziksel ve ruhsal olarak dinlenme ve eğlenme imkânlarını değerlendirmişlerdir.

Kırsal turizm kavramını tam anlamıyla açıklayabilmek için öncelikle kırsal alan kavramını tanımlamak yerinde olacaktır. Türk Dil Kurumu (TDK)'da kırsal kelimesi; “*az insanın barındığı, genellikle kır durumunda olan yer*” olarak tanımlanmaktadır [5]. Bir başka tanımlamada ise kırsal alan; nüfus yoğunluğunun nispeten düşük olduğu, tarıma dayalı ekonominin baskın olduğu, gelenek ve göreneklerin etkisinin devam ettiği, sosyal unsurlar açısından kentsel alanlara görece gelişmemiş alanlar olarak ifade edilmektedir [6]. Fakat kırsal alanların kapsadığı sosyal, kültürel, demografik, çevresel, ekonomik ve mekânsal özelliklerin zaman içerisinde yeni anlamlar kazanması, bilgi çağına ve hatta yakın gelecekte uzay çağına uygun olabilecek biçimde tanımlanmasını güçleştirmektedir [7]. Kırsal alanlar, bozulmamış doğal çevreleri, özel ekosistemleri, yöresel özgünlüğü, organik ürünleri ile yöre kültürünü yerinde deneyimlemek isteyen doğasever turistlere bir çekim alanı oluşturmaktadır [8]. Dolayısıyla kırsal turizm; kırsal coğrafi alan üzerindeki aktivitelerin, tüm doğal ve kültürel ürünlerin çekiciliği ile oluşan, birçok farklı boyutu bulunan oldukça karmaşık bir kavramdır [9]. Kırsal turizm, turistlere kırsal alanlarda buldukları süreçte özgün deneyimler sağlayan, yerel topluluklarda kültürel ve doğal çevrenin korunmasına dayalı faaliyetlerin çeşitli formları ile uğraşan bir turizm çeşididir [10]. Bu bağlamda kırsal turizm; kırsal alanlarda ortaya çıkan, görece olarak coğrafi açıdan izole edilmiş, birçok farklı boş zaman aktivitesinin gerçekleştirilebildiği bir turizm çeşidi olarak her geçen gün önemini artırmaktadır.

Son yıllarda şehir hayatının getirdiği tek düze yaşam, doğal ürün arayışı, eski ve kırsala duyulan özlem, insanların kıyı turizmi dışında tatil ihtiyacı gibi nedenler kırsal turizmin gelişmesine neden olmuştur. Kırsal yaşamın çeşitliliğinin farkına varılması kırsal alanlara olan ilgiyi daha da arttırmaktadır. Kırsal alanlardaki doğal güzellikleri görmek, farklı kültürlerle sahip topluluklar ile bir arada olmak, kırsal yöreye özgü etkinlikleri izlemek ya da katılmak gibi faaliyetler, tüm paydaşlarda yarattığı etkilerinden dolayı, sosyal, kültürel, ekonomik kalkınmada önemli bir araç olarak görülmektedir [11]. Kırsal turizm; kırsal ekonominin destekleyicisi, tamamlayıcısı olan doğal, sosyal ve kültürel etkinliklerin hepsini kapsamaktadır. Kırsal turizm etkinlikleri içerisinde köy düğünleri, yöresel el sanatları, yöresel ürünler ve yörede düzenlenen kültürel ve sportif etkinliklerin (deve ve boğa güreşleri, festivaller) yer alması kırsal ekonominin geliştilmesi ve kırsal alanın tanıtılması açısından da büyük önem taşımaktadır [12]. Kırsal turizm sayesinde yörenin bilinirliği artırılarak, turizmin sürdürülebilirliği sağlanabilmektedir. Kırsal turizm faaliyetleriyle; sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel olarak yöreye pozitif katkılar sunulması mümkün olabilmektedir. Yörede düzenlenen etkinlikler yoluyla gelen turist sayısının artırılması, yörenin pozitif bir imaja sahip olması, yeni iş imkânları yaratılması, kadının ve yerel toplum içindeki dezavantajlı grupların üretime katılması, yoksullukla mücadele, kırdan kente göçün engellenmesi, yöreye özgü tarımsal ve kültürel unsurların otantikliğinin korunarak turistlere sunulması mümkün olabilmektedir. Özellikle yerel toplumda turizm ve çevre bilincinin oluşması, değerleriyle gurur duyma ve övünme, hayat standardını yükseltmek için de bir fırsat olabilmektedir. Elde edilen sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel kazanımlar, yöre halkını yerel etkinliklere devam etme konusunda motive ederek, yerel kimliği de güçlendirmektedir.

Kırsal turizmin bileşenlerinden biri olan yerel etkinlikler yöreye olan ilgiyi arttırmakta, bazen tek başına turistik çekicilik yaratmaktadır. Bu aktivitelerin başında festival,

karnaval, kutlama vb. etkinlikler gelmektedir. Devam eden kısımda yerel etkinlikler ayrıntılı olarak incelenmektedir.

YEREL ETKİNLİKLER

Etkinlikler insanlık tarihi kadar eski bir geçmişe sahiptir. Günümüzdeki düzeyde olmasa bile insanlığı tarihsel süreç içerisinde yaşanan her dönemde meşgul olacağı birçok olay ve etkinlik düzenlemiştir [13]. Etkinlik kavramı Türk Dil Kurumu'nda; “*etkin olma durumu, belirli bir alandaki eylem, faaliyet, aktivite*” olarak tanımlanmaktadır [14]. Etkinlikler katılımda bulunan kişiler üzerinde etkiler yaratma potansiyeli taşımaktadır. Dikkatli ve hünerli bir biçimde yaratılan etkinlikler, katılımcılara farklı deneyimler sunan faaliyetler bütünü olarak da tanımlanabilmektedir [15].

Her toplumun, kendine özgü gelenekselleşmiş, belirli tarihlerde gerçekleştirdiği festival, karnaval gibi özel kutlama etkinlikleri vardır. Düzenlenen bu etkinlikler, ziyaretçilerine olağan dışı deneyimleri yaşama fırsatı verir. Çünkü bu etkinlikler yılda bir veya birkaç kez sınırlı süreyle gerçekleştirilir ve katılımcılarına sosyal, kültürel, ekonomik ve teknolojik deneyimler sunarlar [16].

Etkinlik kavramı; özel bir günü, durumu kutlamak ve çeşitli sosyal, kültürel, ekonomik hedef ve amaçlara ulaşmak için planlanmış çok özel ritüeller, gösteriler ve kutlamalar olarak tanımlanabilir [1]. Dünya genelinde pek çok önemli festival, fuar ve kongre önemli ölçüde turizm talebi yaratabilen etkinlikler arasında yer almaktadır. Dolayısıyla, bu etkinlikler turizm ürünü olarak işlev görmektedirler [16].

Düzenlenen etkinlikler birçok farklı biçimde sınıflandırılabilir. Aşağıda Getz tarafından yapılan sınıflandırma tablo olarak sunulmuştur [17].

Tablo 1. Etkinliklerin Sınıflandırılması

Kültürel Etkinlikler	Festivaller, Karnavallar, Dinsel Etkinlikler, Törenler
İş Amaçlı Etkinlikler	Kongre ve Toplantılar, Fuarlar
Sosyal Etkinlikler	Profesyonel/Amatör veya İzleyici/Katılımcı
Politik Etkinlikler	Zirveler, Resmi Törenler, VIP Ziyaretleri
Eğitimsel ve Bilimsel Etkinlikler	Seminerler, Konferanslar
Sanat ve Eğlence Etkinlikleri	Konserler, Ödül Törenleri
Özel Etkinlikler	Düğünler, Partiler

Kaynak: [17].

Yerel etkinlikler, büyüklükleri açısından en dar coğrafi alanda gerçekleştirilen ve bazı kaynaklarda minör olarak ifade edilen etkinliklerdir. Manisa Mesir Macunu Şenlikleri, Munzur Kültür ve Doğa Festivali, Balıkesir Yörük Türkmen Festivali, Yatağan Deve Güreşi Festivali, Malatya Kayısı Festivali bu grup altında sınıflandırılabilir [18]. Genellikle bir yörede yaşayanlara eğlenceli, hoşça vakit geçirtmek amacıyla belirli aralıklarla düzenlenen, gelenekselleşmiş etkinliklerdir. Her yıl veya belirli aralıklarla düzenlenen yerel etkinlikler arasında; yöresel halk oyunları, geleneksel el sanatları, spor yarışları, fuar ya da panayır, müzik

gösterileri yer almaktadır [11]. Bu tür etkinlikler genel olarak toplumsal onuru artırmak, aitik duygusunu güçlendirmek ve söz konusu yöreye ait duyarlılığı artırmak amacıyla düzenlenmektedir [19]. Yerel etkinlikleri düzenleyen yöreler belirli hedefleri gerçekleştirme gayretini içersindedirler. Bu hedefler arasında yörenin pozitif imajının yaratılması ya da var olan imajının güçlendirilmesi yörelerin üzerinde hassasiyetle durduğu hedeflerden biridir. Diğer hedefler arasında, düzenlenen etkinliklere yerli ve yabancı katılımcıların artırılması yoluyla; daha çok ziyaretçi çekilmesi, yörede elde edilen gelirin artırılması hedefleri sayılabilir. Ayrıca etkinliklerin sayı ve nitelik olarak geliştirilmesi, turizmin mevsimsellik etkisinin azaltılması ve ziyaretçilerin tekrar yöreye gelmesinin sağlanması hedeflerine de hizmet etmektedir. Kırsal alanlarda gerçekleştirilen etkinliklere katılan turistlerin; sosyalleşme, aile ile birlikte olma, eğlenme, merak, heyecan, coşku, öğrenme, yenilik, orijinal bir olaya tanıklık, karmaşıklaşan iş ve sosyal yaşamdan kaçış amaçlarını gerçekleştirebilmesi için gereken tedbirlerin alınması da yerel etkinliklerin gerçekleştirilmesi amaçlanan hedefleri arasında sayılabilmektedir [20], [21].

Festivaller; genellikle kültür, sanat, gelenek, görenek ve dinsel nedenler gibi çeşitli nedenlerle belirli bir bölgede ve belirli bir zamanda toplumun katılımı ile gerçekleşen kutlamalardır [4]. Argan (2013)'e göre festivaller; "özellikle yerel kültüre ilişkin etkinliklerde otantiklik ve özgünlük, konukseverlik ve erişilebilirlik, katılımcılar ve izleticiler için temalandırma ve sembolik unsurların kullanımı gibi özelliklere sahiptirler" [18].

Festivaller, gerçekleştirildiği yörede sosyal bağları güçlü tutma, toplumsal kaynaşmayı ve kültürel bütünlüşmeyi sağlama açısından sosyal ve toplumsal yönü ağır basan etkinliklerdir. Yerel festivaller, belirli bir kültürün parçası olan ve bu kültürden beslenen etkinliklerdir. Etkinlikler bir taraftan yerel halkı yörede tutmada, bir diğer taraftan ise yöre dışından turistleri bölgeye çekmede etkilidir. Festivallerin düzenlendiği yöreler hem tanıtımlarını yapabilmeye hem de imajlarını güçlendirme fırsatını yakalayabilmektedir. Ayrıca yerel halkın festivaller aracılığıyla kendilerini ifade edebilme, festival boyunca gelirlerini artırma imkânları da ortaya çıkmaktadır [4]. Sosyal, kültürel ve ekonomik olarak yöre kalkınmasının sağlanmasında ve yöreler arasındaki gelir dağılımının dengesizliğinin giderilmesinde de katkılar sunmaktadır. Soyut kültürel miras varlıkları içerisinde yer alan festivaller aracılığıyla, kültürel mirasın turizmin gelişimine katkı sağladığı, turizmin de kültürel mirasın korunması için finansal kaynak yarattığı belirtilmektedir [22].

Festivallerin turizmde talep yaratma başarısı, büyük ölçüde farklılığına ve zamanlamasına bağlıdır [23]. Bünyesinde otantiklik barındıran, katılımcılarına özel ve farklı deneyimler sunan etkinlikler, tüm paydaşların beklentilerine cevap verebilmektedir.

Yerel Etkinliklerin Yöreye Etkileri

Yerel etkinliklerin yöreye yönelik etkileri üzerine farklı tartışmalar bulunmaktadır. Bazı görüşlere göre yerel etkinlikler kalkınma için bir fırsat olarak değerlendirilirken, bazı görüşlere göre de sosyal, kültürel ve ekonomik yönden yıkıcı etkileri olabildiği savunulmaktadır. Bu etkiler; yöre turizmi ve çevre açısından iki üst başlık olarak ele alınmıştır. Çevre başlığı da kendi içerisinde; ekonomik, sosyal, fiziksel ve politik çevre alt başlıkları olarak sınıflandırılmış ve aşağıda açıklamalara yer verilmiştir.

Yerel Etkinliklerin Yöre Turizmine Etkileri

Yerel etkinlikler yörenin yenilenmesi, tazelenmesi, düzenlenmesi açısından katkılar sağlayarak, ilgili alana turist akımının oluşmasında önemli bir çekicilik oluşturmaktadır. Etkinlikler, tüm turizm endüstrisinin en hızlı büyüme eğilimi gösteren bölümlerinden biri olması nedeniyle turizm yörelerinin geliştirilmesinde, pazarlanması ve markalanmasında en önemli araçlardan biridir [1]. Etkinliklerin yöre turizmi üzerindeki etkileri; yörelerin pazarlanması, imaj yaratılması, turizm çekiciliği oluşturmaları, destekleyici ve teşvik edici etkileridir [17]. Aşağıda açıklamalara yer verilmiştir.

-*Yörelerin pazarlanması* açısından; yatırımcıların ve turistlerin yöreye çekilmesini sağlama,

-*İmaj yaratma* açısından; yörelerin sahip oldukları çekicilikler için pozitif imaj yaratma, var olan imajını güçlendirme ve varsa olumsuz olan imajı yok etmeye yardımcı olma,

-*Turizm çekiciliği* açısından; turistik talebinin zamansal ve mekânsal baskısını azaltma, ziyaretçilerin harcamalarını ve kalış sürelerini artırma,

-*Destekleyici etkiler* açısından; altyapının geliştirilmesi, kentsel yenilenmenin sağlanması ve yöredeki ticaretin gelişmesine etki etme,

-*Teşvik edici etkiler* açısından; yöreye ve yörenin sahip olduğu diğer çekiciliklere dikkat çekme ve tekrar ziyaret edilmesini sağlama işlevlerini yerine getirmektedir.

Etkinlikler doğal ve fiziksel turizm kaynaklarını canlandırıcı, imaj oluşturu turizm çekiciliklerindedir. Ayrıca yerel etkinlikler, yörede bulunan turistleri yöre içerisinde tutmaya yardımcı unsurlar olarak görülmelidir. Turizm sektörünün mevsimsellik etkisinin ortadan kaldırılması noktasında sezon dışı dönemlerde yörede yürütülen etkinlikler bu olumsuzluğu kaldırmada bir araç olabilmektedir. Aynı zamanda turizmde mekânsal yoğunlaşmaların azaltılmasında ve taşıma kapasitesinin kontrol altına alınmasında da katkılar sunmaktadır. Etkinliklerin gerçekleştirildiği yörelere faydaları aşağıda özetlenmiştir [1], [24] Bunlar:

- Turizm sezonunu uzatmak,
- Düşük sezonda ziyaretçi çekmek,
- Turizmi çeşitlendirmek,
- Turizm talebinin bölgeler arasında dengeli dağılımını sağlamak,
- Yörelere yeni gelir kaynakları yaratmak,
- Yöre, bölge ve hatta ülkenin çekiciliğini ve farkındalığını artırmak,
- Altyapının iyileştirilmesi, geliştirilmesi için tetikleyici bir etken olmak,
- Medya ilgisini çekerek, medya desteğini sağlamak,
- Konumlandırma faaliyetlerine yardımcı olmak,
- Ziyaretçilerin kalış sürelerini uzatmak ve harcamalarını artırmak ve
- Ziyaretçileri tekrarlanan ziyaretler için teşvik etmektir.

Etkinliklerin yöre turizmine olumsuz etkileri içerisinde; toplumun turizme karşı direnmesi, orijinalliğin kaybolması, yöre imajının zarar görmesi ve çıkar gruplarının suiistimali sayılabilir.

Yerel Etkinliklerin Çevresel Etkileri

Yerel etkinliklerin çevresel etkileri; ekonomik, sosyal, fiziksel ve politik çevreye olan etkileri açısından aşağıda detaylı olarak incelenmiş ve açıklanmıştır.

Yerel Etkinliklerin Ekonomik Çevreye Etkileri

Etkinliklerin yöre turizmi ve ekonomisi üzerine olumlu etkileri, onun ekonomik yönünü daha da ön plana çıkartmaktadır. Crompton'a göre, bir olayın ekonomik etkisi, yapılan yatırım ve harcamalar sonrasında yöre ekonomisindeki net değişimdir [25]. Etkinliklerin turizm işletmeleri ve diğer hizmet işletmelerini birleştirme özelliği ve diğer sektörle doğrudan ya da dolaylı etkileşim içerisinde olması önemini büyük ölçüde artırmaktadır.

Etkinliklerin ekonomik etkilerini ortaya çıkaran kaynaklar ise; etkinlik nedeniyle gerçekleşen yatırım harcamaları (fiziksel altyapı için), etkinlik katılımcıları/ziyaretçileri tarafından yapılan harcamalar ve etkinlik organizasyonunu gerçekleştirenler tarafından yapılan harcamalar (personel, reklam, promosyon giderleri vb.) oluşturmaktadır [1].

Yerel etkinliklerin yöre için yaratacağı olumlu etkiler içerisinde en önemlisi gelir yaratma etkisidir. Yöreye etkinlikler için gelen ziyaretçi ve katılımcıların; konaklama, yeme-içme, yörede düzenlenen diğer aktivitelere katılma, ulaşım, alışveriş, hediyelik eşya, yöresel el sanatları ve yöresel ürünler için yaptıkları birçok harcama bulunmaktadır. Bu harcamalar, yöre esnafının ve yerel halkın gelirlerinde önemli miktarlarda artışa neden olmaktadır. Yöre açısından bir çekicilik oluşturan etkinlikler, yöreye turist çekmeleri ve yörede gelir elde edilmesine ek katkılar sağlayarak, hem kamu hem de özel sektörün yeni ve ilave girişimlerde bulunmasını teşvik etmektedir. Yöreye turizm talebinde meydana gelen artışlar, sadece turizm sektörünü değil, aynı zamanda turizm sektörü ile doğrudan ya da dolaylı ilişkide bulunduğu sektörlerin yatırımlarında da etkili olabilmektedir [9]. Ayrıca yörenin tanıtımının yapılması, turist artışı, turistlerin kalış süresinin uzaması ve yörede yeni istihdam alanlarının oluşmasını sağlayarak yöre ekonomisinde büyümeye neden olmaktadır. Etkinliklerin yörede yaratacağı olumsuz etkileri ise; enflasyonist fiyatlar ve fırsat maliyetidir [26].

Yerel Etkinliklerin Sosyal Çevreye Etkileri

Yerel bir etkinliğin sosyal çevreye etkileri, etkinliğin insan yaşamına, davranışına, bireyler arasındaki etkileşime, toplum yaşamını geliştirme ve yörede turizm hareketleri yaratmaya dönük etkilerdir [27].

Ev sahibi toplum üzerinde etkinliklerin birçok etkileri olmaktadır. Bunlar [1], [26]:

- Toplum gelenek ve göreneklerinin güçlenmesine katkı,
- Toplumsal olarak ortak bir deneyim paylaşımı,
- Toplumun sahip olduğu değerleri, beceri ve yeteneklerini keşfetmeleri, geliştirmeleri ve sergilemeleri için fırsat yaratması,
- Toplumun sahip olduğu değerlerle övünmesi ve gurur duyması için imkân yaratması,
- Yeni ve yaratıcı fikirlerin tanıtılması,
- Kültürel bakış açılarının genişletilmesi,
- Düzenlenen etkinlikler aracılığıyla toplumsal bir fotoğraf oluşturarak, yörenin bir vitrin olarak sunulması yönünde olumlu etkiler sağlamaktadır.

Etkinliklerin yukarıda ifade edilen olumlu sosyal etkilerinin yanı sıra toplumsal açıdan bazı olumsuz etkileri de bulunmaktadır. Bunlar; toplumsal değerlerin yozlaşması, toplumun manipüle edilmesi, olumsuz toplumsal imajın oluşması, rahatlığın kaybolması ve sahip olunan değerlerin metalaşarak ticarileşmesidir.

Yerel Etkinliklerin Fiziksel Çevreye Etkileri

Etkinliklerin fiziksel çevre üzerindeki olumlu etkile-

ri; çevrenin vitrinlenmesi, uygulanabilir en iyi modellerin sunulması, çevre bilincinin artırılması, altyapı sisteminin miras olarak kalması, ulaşım ve iletişim sisteminin geliştirilmesi, yörenin yenilenmesidir. Olumsuz etkileri arasında ise; kirlilik, çevresel hasar, kültürel mirasın hasar görmesi, gürültünün yol açtığı rahatsızlık ve trafik sıkışıklığı sayılabilir [26].

Yerel Etkinliklerin Politik Çevreye Etkileri

Etkinliklerin olumlu politik etkileri arasında; yörenin bölgesel, ulusal ve hatta küresel ölçekte itibar kazanması, yatırımların tanıtılması, karşılıklı sosyal desteğin sağlanması ve yönetsel becerilerin gelişmesi sayılabilir. Etkinliklerin olumsuz politik etkileri arasında ise; fonların yanlış dağıtılması, etkinliklerin başarısız olma riski, sahiplik ve kontrolde sorumluluğun olmaması ve ideolojilerin yasallaştırılması için zemin oluşturmalarıdır [28].

AYDIN İLİNE GENEL BAKIŞ

Aydın; tarım, turizm ve sanayi sektörlerindeki potansiyeli, vasıflı insan gücüyle Ege Bölgesi ve Türkiye'nin hızla gelişen illerinden biridir. Aydın ilk çağlardan bu yana verimli ovaları, elverişli iklimi, ticaret yolları üzerinde bulunması nedeniyle önemli yerleşim merkezlerinden biri konumundadır [29]. Aydın ili için Herodot; "bizim yeryüzünde bildiğimiz en güzel gökyüzünün altı ve en güzel iklimin bulunduğu yerdir" demiştir. Evliya Çelebi ise; "dağlarından yağ, ovalarından bal akar" diyerek ilin zenginliklerini ortaya koymuştur. Aydın, Anadolu'nun batısında, Ege Bölgesi'nin güneybatı kesiminde kıyı Ege bölümündedir. 8007 km²'lik bir alan üzerine kuruludur ve Akdeniz ikliminin etkisi altındadır [30]. İlin nüfusu Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine (AD-NKS) göre 2015 yılında 1.053. 506 kişidir [31]. Tarih ve uygarlığın izlerini taşıyan il, değişik kültür birikimlerinin açık hava müzesidir. Tarihi M.Ö. 7000 yılına dayanan bu topraklar birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış ve her bir uygarlık izlerini bırakmıştır. Türkiye'nin arkeolojik sit alanları açısından en zengin illerinden biri olan Aydın M.Ö. 4000'den günümüze Hitit, İon, Lidya, Roma, Bizans, Anadolu Selçukluları, Aydınöğulları, Menteşeoğulları ve Osmanlı İmparatorluğu'nun bir parçası olmuştur. Aydın, sanat, felsefe, sosyal hizmetler, tarım ve mimaride parlak dönemlere tanıklık etmiş, geçmiş dönemlerin tarihsel izlerini günümüze deşin taşımıştır. Selçuklu Döneminde "Aydın Güzelhisarı" adını alan il, Osmanlı Döneminde "Nefs-i Kaza-i Güzelhisar der Liva-i Aydın" olarak adlandırılmış, 19 yüzyıldan günümüze kadar adı Aydın olarak gelmiştir. Kurtuluş Savaşı'ndan sonra 1923 yılında il olmuştur [32]. 6360 sayılı Kanun gereğince, İlin idari yapısı; 1 Büyükşehir Belediyesi, 17 ilçe, 17 belediye ve 670 mahalleden oluşmaktadır [30]. Aydın Belediyeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 2. Aydın Belediyeleri

Aydın Büyükşehir	Nazilli Belediyesi
Efeler Belediyesi	Söke Belediyesi
Bozdoğan Belediyesi	Kuyucak Belediyesi
Buharkent Belediyesi	Yenipazar Belediyesi
Çine Belediyesi	Karacasu Belediyesi
Didim Belediyesi	Karpuzlu Belediyesi
Germencik Belediyesi	Koçarlı Belediyesi
İncirliova Belediyesi	Sultanhisar Belediyesi
Kuşadası Belediyesi	Köşk Belediyesi

Aydın ilinin yaklaşık %47.50'si tarım alanı, %39'u orman, %3.15' çayır ve mera, %11.8'i tarım dışı alan olması nedeniyle geleneksel olarak ekonominin tarım ve turizm alanında yoğunlaştığı görülmektedir [33]. Bunun yanında ekonomik hayatın temelini oluşturan tarımın ağırlığı sanayi ve ticaret sektöründe yoğun olarak kendini hissettirmektedir. Nüfusunun %55'i geçimini tarım sektöründen sağlamaktadır. Aydın, Türkiye'de üretilen bitkisel ürünlerden 25 inde Türkiye'de ilk 10 da yer alarak ülke tarımındaki önemini göstermektedir. Türkiye'de Aydın incir ve kestane üretiminde birinci, zeytin, pamuk, enginar ve çilek üretiminde ikinci, yerfıstığı üretiminde ise üçüncü sıradadır [30]. Tarımdan sonraki ikinci önemli sektör ve ilin ikinci önemli gelir kaynağı turizmdir. Birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış, açık hava müzesi görünümündeki Aydın, 23 ören yerine, birçok tarihi, kültürel, turistik, doğal değerlere sahiptir. Turizmin her alanında potansiyeli bulunan ve Türkiye'nin önemli turizm merkezlerinden olan Kuşadası ve Didim ilçelerine turistler konaklama amacıyla gelirken, doğal, arkeolojik ve folklorik değerlere sahip diğer ilçelere günü birlik ziyaretler gerçekleştirilmektedir. İli 2013 yılında yaklaşık 5,3 milyon yerli ve yabancı turist ziyaret etmişken, 2014 yılında bu rakam 5,5 milyon olmuştur. Turizm tesislerinde doluluk oranı 2012'de %53 iken 2013 yılında %76, 2014 yılında %74 seviyesine yükselmiştir. 2015 yılı ilk altı aylık dönemde ise ortalama doluluk oranı % 60 olmuştur [30]. 150 km'lik sahil şeridinde sahip olan İlde, Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan işletme ve yatırım belgeli 119 tesiste 40.018 yatak, belediye belgeli 589 tesiste 40.075 yatak olmak üzere; toplam 708 tesiste 80.093 yatak kapasitesi mevcuttur. İlde 159 adet A grubu, 22 adet A Geçici, 3adet B grubu ve 9 adet C grubu olmak üzere toplam 193 seyahat acentesi hizmet vermektedir.

Aydın'da Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı 5, (Aydın Müzesi ve buna bağlı Yörük Ali Efe Etnografya Müzesi, Afrodisias Müzesi ve buna bağlı Karacasu Etnografya Müzesi, Milet Müzesi), belediyelere ve Adnan Menderes Üniversitesine bağlı 4 (Çine Kuva-i Milliye Müzesi, Çine Arıcılık Müzesi, Nazilli Etnografya Müzesi ve Kuşadası Zeytin ve Zeytincilik Müzesi) olmak üzere 9 müze ile 23 önemli ören yeri mevcuttur. Müze ve ören yerlerini 2013 yılında 673.882 kişi ziyaret etmiş ve 1.527.698 TL gelir elde edilmiştir, 2014 yılında 674.303 kişi ziyaret etmiş ve 2.345.203 TL gelir elde edilmiştir. 2015 yılı ilk altı aylık dönemde 310.009 ziyaretçi gelmiştir. Aydın'da 1.423 kültür varlığı tescillidir. Önemli ören yerleri; Afrodisias (Karacasu), Alabanda (Çine), Alinda (Karpuzlu), Apollon Tapınağı (Didim), Gerga (Çine), Harpasa (Nazilli), Magnesia (Germencik-Ortaklar), Mastaura (Nazilli), Milet (Didim), Nysa (Sultanhisar), Priene (Söke), Tralleis (Aydın-Merkez)'dir [32].

Yılda 2.400 gemi kabul kapasiteli Kuşadası Limanı; yolcu sayısı ve gemi adedi bakımından Türkiye'nin en önemli Kurvaziyer limanıdır. 2013 yılı içerisinde 437 kurvaziyer gemi ile 610.656 turist limana gelmiştir. 2014 yılında ise; 1.492 kurvaziyer gemi ve feribotlar ile 590.089 turist limana gelmiştir. 2015 yılı ilk altı aylık dönemde 522 kurvaziyer gemi-motor-yat gelmiştir. Kuşadası Yat Limanı, 600 tekne kapasitelidir [32].

Aydın ilinin sahip olduğu çekicilikler arasında; eski kentsel dokuları, özellikli tarihi yöresel konut yapıları, otantik kırsal yerleşmeleri, gelenek ve görenekleri, orman ve yaylalardaki piknik ve mesire yerleri, deve güreşleri ve festivalleri sayılabilir. İl farklı kültürleri, yöreye has mutfağı, müziği, giyimi yerinde görmek, izlemek, folklorik birçok etkinliğe katılmak, geleneksel hale gelmiş birçok etkinliği

izleyebilme açısından önemli bir potansiyele sahiptir.

Aydın'da yoğun olarak bahar, kış ve sonbahar mevsimlerinde yapılan festivaller ve özellikle deve güreşleri kırsal yaşamın bir parçası ve yöre kimliğini yansıtan bir ayna olmuştur. Türkiye'de deve güreşlerinin ilk olarak İncirliova ilçesi Hıdırbeyli köyünde 200 yıl kadar önce başladığı ve günümüze kadar geleneksel olarak devam ederek geldiği bilinmektedir. Göçerliğin yaygın olduğu o dönemlerde göçerler ve obalar arası rekabet nedeniyle ortaya çıkan deve güreşleri bir süreklilik kazanmış ve günümüze kadar ulaşmıştır [32].

Efeler diyarı olarak adlandırılan Aydın ili, geleneklerini ortaya koyarak, kendine özgü biçimini vermiştir. İlin bir geçiş güzergâhında olması, ekonomik açıdan sahip olduğu değerler, ticaret hareketliliği ve ulaşım imkânlarındaki kolaylıklar çevre illeri etkilemesine ve çevre illerden de etkilenmesine neden olmuştur.

Aydın folklorunda, halk oyunları-zeybek ve efelik kütürü özel bir yere sahiptir. Araştırma boyunca yapılan görüşmelerde, efelik kültürüne ait oyun ve müziğin etkinliklerde yer aldığı tespit edilmiştir.

İlde yetiştirilen hem Türkiye hem de dünyada adını duyuran ürünleriyle ilgili birçok festival düzenlenmektedir. Örnek olarak; İncir (Germencik-İncirliova), Erik (Umurlu), Çilek ve Portakal (Sultanhisar) ülke üretiminde pay sahibidir. Ürünler adlarına düzenlenen festivallerle anılmakta ve yaşatılmaktadırlar. Aydın yöresinde gerçekleştirilen yerel etkinliklere, yerli halk yoğun ilgi göstermektedir. Ayrıca iç turizm açısından çevre il ve bölgelerden gelen izleyiciler ve katılımcılar da önemli bir turizm hareketi yaratmaktadır.

ARAŞTIRMA BULGULARI

Bu bölümde; çalışmanın amacı, önemi, yöntemi, araştırmanın evren ve örnekleme, verilerin toplanması, araştırmanın sınırlılıkları ve araştırma sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Çalışmanın Amacı-Önemi

Çalışmanın amacı Aydın merkez ve ilçe belediyelerinde ilgili alan yöneticilerinin yörede düzenlenen yerel etkinliklere yönelik görüşlerini belirlemektir. Yerel paydaşlar içerisinde yer alan ve turizme yön veren belediyelerde, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlerinin yerel etkinlikler hakkında nasıl bir görüş ve tutuma sahip oldukları araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır.

Aydın ilinde tarımdan sonraki ikinci önemli sektör turizmdir. Çalışmada Aydın il sınırları içerisinde gerçekleştirilen etkinlikler bütüncül bir yaklaşımla incelenerek hem yöre hem de bölge gelişimi ve kalkınmasına sağlayabileceği olası katkılar turizm perspektifinden incelenmiştir. Belediye Kültür ve Sosyal İşler Müdürlerinin yerel etkinliklerin rolüne ilişkin nasıl görüş ve tutumlara sahip oldukları araştırılarak ilgili ve sorumlulara önemli çıkarımlarda bulunularak katkılar sunulması çalışmanın önemi ortaya çıkarmaktadır.

Çalışmanın Yöntemi

Nitel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilen çalışmada; gözlem, doküman analizi ve görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış soru formu aracılığıyla yüz yüze gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda veriler elde edilmiştir. Verilerin analizinde sorulara verilen yanıtlar temalara ayrılarak gruplandırılmış ve karşılaştırmalı olarak analizleri yapılarak bulgular elde edilmiştir.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Aydın merkez ve ilçelerindeki Belediye Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini olarak Aydın Merkez ve İlçe Belediyelerinin tamamı seçilmiş, toplam 17 Belediyeden, 14'ünün yetkilileri ile görüşmeler gerçekleştirilerek veriler elde edilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Sınırlılıklar

Veriler; yerinde gözlem, yüz yüze görüşme ve doküman analizi yapılarak elde edilmiştir. Araştırmanın sınırlılıkları; ilk olarak araştırmanın evreninin *sadece Aydın ili sınırları ile belirlenmiş olması*, bu sınırların dışındaki il ve ilçelerdeki belediye yetkililerinin görüşleri ile ilgili karşılaştırma yapılmasını engellediği için araştırmanın kısıtlarından biridir. Bir diğer kısıt ise araştırmanın 01.03.2016 ile 01.05.2016 tarihleri arasında yürütülmesi açısından zaman faktörünün azlığı olarak belirlenmiştir.

Bulgular

Yetkililere ilk olarak; *"Belediyeniz Sınırları İçerisinde Düzenlenen Etkinlikler Nelerdir?"* sorusu sorulmuş ve verilen cevaplar ilçe boyutunda aşağıda incelenmiştir.

Bozdoğan: İlçede 2 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Deve Güreşi Festivali (Şubat) ve Geleneksel Bahar Şenliği'dir (Nisan).

Buharkent:

İlçede 2 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Taze İncir Kültür ve Sanat Şenliği (Ağustos) ile Deve Güreşi Festivali'dir (Aralık).

Çine:

İlçede 5 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Ağaç Bayramı (Mart), Çoban ve Oğlak Şenliği (Mart), Deve Güreşi (Şubat), Madran Dağı Etkinlikleri (Ağustos) ve Kuvayı Milliye Etkinlikleridir (Haziran).

Germencik:

İlçede 5 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Geleneksel Deve Güreşi Festivali (Ocak), Geleneksel Boğa Güreşi Festivali (Temmuz), İncir, Kültür ve Sanat Festivali (Eylül), Ortaklar Geleneksel Deve Güreşi (Mart) ve Gençlik Şölenidir (Haziran).

Didim:

İlçede 6 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Uçurtma Şenliği (Nisan), Gençlik Festivali (Mayıs), Çiçek Festivali (Mayıs), Altınkum Yazarlar Festivali (Temmuz), Barış Şenliği (Eylül) ve Engelsiz Festivalidir (Ekim).

İncirliova:

İlçede 2 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Geleneksel Deve Güreşi Festivali (Ocak) ile İncir, Kültür ve Sanat Festivalidir (Eylül).

Karacasu:

İlçede 3 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Gölcük Şenlikleri (Mayıs), Afrodisias Kültür ve Sanat Festivali (Ağustos) ile Dedebağ Geleneksel Keşkek Etkinliğidir (Ağustos).

Karpuzlu:

İlçede 2 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Alında Kül-

tür ve Sanat Festivali (Temmuz) ile Deve Güreşi Şenlikleridir (Kasım).

Koçarlı:

İlçede 2 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar: Çam Fıstığı Festivali (Mayıs) ve Deve Güreşi Festivalidir (Aralık).

Köşk:

İlçede sadece Mart ayında Deve Güreşi Festivali düzenlenmektedir.

Kuşadası:

İlçede 6 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Uluslararası Giritliler Festivali (Mayıs), Uluslararası Sanat Festivali (Mayıs), Deve Güreşi Şenliği (Şubat), Caferli Çiçek Şenliği (Nisan), Tiyatro Festivalleri (Mayıs) ve Bahar Kutlamalarıdır (Nisan).

Kuyucak:

İlçede sadece Şubat ayında Deve Güreşi Festivali düzenlenmektedir.

Efeler(Merkez):

İlçede 9 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Aydın Yöresel Ürünler ve Tohum Takas Şenliği (Mart), TÜBİTAK Bilim Fuarı (Nisan), Aydın Çocuk Şenliği (Nisan), TÜBİTAK Bilim Şenliği (Mayıs), Aydın Kültür ve Sanat Festivali (Mayıs), Aydın Gençlik Şöleni (Mayıs), Aydın Deve Güreşi Şenliği (Aralık), Yöresel Ot ve Ürünler Şenliği (Mart) ile Zeytin, Zeytinyağı Hasat Şenliğidir. (Ekim).

Nazilli:

İlçede 4 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Nevruz Festivali (Mart), Kültür, Sanat ve Edebiyat Festivali (Mart), 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Festivali (Nisan) ve 5 Eylül Kurtuluş Bayramı Festivalidir (Eylül).

Söke:

İlçede 12 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Bağarası Deve Güreşi Şenliği (Ocak), Deve Güreşi Şenliği (Şubat), Serçin Yılan Balığı Şenliği (Mart), Çavdar, Çam Balı ve Künar Şenliği (Mayıs), Priene Kültür Festivali (Mayıs), Sanat, Edebiyat ve Kitap Günleri (Ekim), Priene Deve Güreşi Şenliği (Kasım), Geleneksel Latmos Tarih Öncesi Kaya Resimleri Kültür Şenliği (Nisan), Tarım, Sanayi, Ticaret, Sergi ve Panayırı (Eylül), Söke'nin Kurtuluşu Şenliği (Eylül), Söke Belediyesi Remzi Zeytinolu Satranç Turnuvası (Mayıs) ve Rahvan At Yarışlarıdır (Mayıs).

Sultanhisar:

İlçede 2 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Nysa Kültür ve Sanat Festivali (Mayıs), Malgaç Baskını Anma Günüdür (Haziran).

Yenipazar:

İlçede 2 etkinlik düzenlenmektedir. Bunlar; Deve Güreşi Festivali (Şubat) ve Geleneksel Pide Festivalidir (Ekim).

Aydın ilinin merkez ilçe dâhil toplam 17 ilçesinde 66 etkinlik düzenlenmektedir. Söke 12 etkinlik, Aydın Merkez 9 etkinlik, Didim ve Kuşadası 6'şar etkinlik, Çine ve Germencik ilçeleri ise 5'er etkinlik ile en çok etkinlik yapılan ilçelerdir.

Aydın yöresinde düzenlenen etkinliklerin yıl içerisinde aylara göre dağılımı aşağıda Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3. Aydın İlinde düzenlenen etkinliklerin aylara göre dağılımı

Ay	F (frekans)	% (yüzde)
Aralık	3	4,54
Ocak	3	4,54
Şubat	6	9,09
Mart	9	13,63
Nisan	8	12,12
Mayıs	15	22,72
Haziran	4	6,06
Temmuz	3	4,54
Ağustos	4	6,06
Eylül	6	9,09
Ekim	3	4,54
Kasım	2	3,03
Toplam	66	100.00

Aydın ilinde düzenlenen yerel etkinliklerin % 48.48'i İlkbahar (Mart, Nisan, Mayıs ayları) mevsiminde, %18.18'i Kışın (Aralık, Ocak, Şubat aylarında), %16.67'si Sonbaharda (Eylül, Ekim, Kasım ayları) ve %16.67'si Yazın (Haziran, Temmuz, Ağustos aylarında) gerçekleştirilmektedir.

Aydın ili merkez ve ilçe belediye yetkililerine sorulan "İlçenizdeki Yerel Etkinliklere Katılan Kişi Sayısı (ortalama) Nedir?" sorusuna verilen cevaplar değerlendirildiğinde;

- Geleneksel Deve Güreşi etkinliklerine katılan kişi sayısı toplamda **115.000**,
- Kültür ve Sanat, Tarım ve Hayvancılık temalı etkinliklerine katılan kişi sayısı toplamda **145.000**'dir.
- Aydın il sınırları içerisinde gerçekleştirilen etkinlikler genel olarak değerlendirildiğinde ulaşılabilen 14 belediyeden elde edilen verilere göre yaklaşık **260.000** kişinin yerel etkinliklere katıldığı tespit edilmiştir.

"İlçenizdeki konaklama imkânları nelerdir? (Kaç işletme var? Yaklaşık yatak kapasitesi nedir? Etkinlik döneminde bu kapasite ziyaretçileri ağırlamak için yeterli midir?" sorularına verilen cevaplar, ilçe ölçeğinde aşağıda yer almaktadır.

Bozdoğan:

"Belediyemize ait konukevi var olup tadilatıdır. İlçemizde Belediye haricinde 3 tane pansiyon var ama büyük etkinliklerde yeterli olmuyor".

Buharkent:

"İlçede 2 adet yakın ilçemiz Sarayköy (Denizli)'de 3 adet olmak üzere toplam 5 adet termal otel mevcut olup, toplamda 750 adet yatak kapasitelidir. Deve güreşi etkinliği 1 gün olduğu için günü birlik gelen ziyaretçileri ve festivale katılımcıları ağırlamak ve konaklamalarında herhangi bir sorun yaşanmamaktadır".

Çine:

"Çine Belediyesi Celep Konuk evi, Alabanda Otel ve yakın olduğu için Aydın il merkezindeki oteller konaklama talebini karşılamada yeterli gelmektedir".

Didim:

"Belediye işletme belgeli otel 206, 7598 odası, 18154 yatak kapasitesi mevcut. Yatırım İşletme Belgeli Otel 28, 7231oda, 65346 yatak kapasitesi var".

İncirliova:

"20 yatak kapasiteli otel vardır. Yatak kapasitesi yeterlidir".

Karacasu:

"İlçede 1 adet belediye misafirhanesi, 2 adet pansiyon ve 8 adet öğrenci yurdu bulunmaktadır. Toplam yatak kapasite 650 olup, etkinlikler için yeterlidir".

Karpuzlu:

"İlçemizde konaklama sıkıntısı bulunmaktadır. 14 yataklı misafirhane bulunmaktadır. Konaklama kapasitesi yeterli değildir".

Koçarlı:

"1 Pansiyon (Sabancı Öğretmen Evi), yatak kapasitesi: 12, konaklama imkânları yeterli değildir".

Kuşadası:

"468 adet otel ve pansiyon bulunmaktadır. Yatak kapasitesi 45.000'dir. Konaklama kapasitesi yeterlidir".

Kuyucak:

"İlçemizde Otel Yok, 4 tane pansiyon vardır. Yatak kapasitesi 250 kişidir ve etkinlikler için yeterlidir. Çünkü Deve Güreşi günübirlik bir etkinlik olduğundan misafirler aynı gün dönmektedir".

Köşk:

"Otel ya da pansiyon yok. Konaklama ilçe açısından önemli bir sorun teşkil etmektedir".

Nazilli:

"İlçede Turizm İşletme Belgeli ve Yatırım Belgeli Tesisler toplamı 70 adettir. Yatak kapasitesi ise 572'dir".

Söke:

"Golf-SPA Resort Otel (800), Haymanalı Otel (56), Akalın Otel (50), Öğretmen Evi (50), Tarım Bakanlığı Eğitim Tesisi TAYEM (80) olmak üzere 4 Konaklama İşletmesi mevcuttur. Etkinliklere genelde çoğu günü birlik ziyaretçiler katılsa da daha uzun süreli konaklamalar da barınma sorunu yaşanılmaktadır. Özellikle yaz aylarındaki etkinliklerde bu sorun kendini hissettirmektedir. Konaklama ile ilgili yeni alternatif yerlere ihtiyaç duyulmaktadır".

Yenipazar:

"Konaklama için ilçemizde işletme bulunmamaktadır. Sultanhisar, Nazilli ve Aydın'a konaklama için yönlendiriliyor".

Yukarıda verilen cevaplar doğrultusunda; Yenipazar ilçesinde konaklama işletmesi bulunmadığı; Bozdoğan, İncirliova, Karpuzlu ve Koçarlı ilçelerinde konaklama işletmelerinin yetersiz kaldığı tespit edilmiştir.

"İlçenizdeki yeme-içme imkânları nelerdir? Kaç işletme var? Yaklaşık kapasiteleri nedir? Etkinlik döneminde bu kapasite ziyaretçileri ağırlamak için yeterli midir?" sorularına verilen cevaplara aşağıda yer verilmiştir.

Bozdoğan:

"Belediyemize ait 150 kişilik restoranımız var. Ayrıca ortalama 100'er kişi kapasiteleri 3 tane lokanta bulunmaktadır".

Buharkent:

"İlçede 20 adet lokanta mevcut olup, yaklaşık 650 adet kapasitelidir. Deve güreşi etkinliği 1 gün olduğu için günü birlik gelen ziyaretçileri ve festivale katılımcıları ağırlamakta yeterli olup, herhangi bir sorun yaşanmamaktadır".

Çine:

"Aydın-Muğla illeri arasındaki Çine yol kenarındaki Çine köftçileri, Eski Çine'de meşhur çay balığı restoranları etkinlikler için yeterli".

Didim:

"Toplam lokanta ve restoran sayısı 248'dir. Etkinlik döneminde ziyaretçilerimizi ağırlamak için kapasite yeterlidir".

İncirliova:

“15 adet restoran vardır. Yeterlidir”.

Karacasu:

“15 adet lokanta ve restoran var”.

Karpuzlu:

“Yeme içme sıkıntısı bulunmamaktadır. 8-10 adet lokanta bulunmakta. 500 civarında kapasiteye sahiptir”.

Koçarlı:

“Festivalin yapıldığı ilçe merkezinde; 6 lokanta, 4 pide salonu, 7 aperatif salon bulunmaktadır. Etkinlik döneminde bu işletmeler sayısal olarak ziyaretçileri ağırlamak için yeterlidir, ancak niteliksel olarak neredeyse bütün işletmeler mekânlarının iç yapısını, kullandıkları servis malzemelerini, elemanlarını ve sunum tekniklerini yenilemeli, kendilerini modernize etmelidirler”.

Kuşadası:

“400 adet lokanta bulunmaktadır. İşletmelerin kapasitesi yaklaşık 13.000 kişidir ve ilçe için yeterlidir”.

Kuyucak:

“İlçemizde yeme içme açısından 5 lokanta 4 restoran vardır. Toplam kapasitesi 3000 kişidir. Yeterlidir”.

Köşk:

“Lokanta ve Restoranlarımız var. Kapasiteleri ziyaretçilerimizi ağırlamak için yeterlidir”.

Nazilli:

“İlçede yiyecek içecek işletmeleri sayı, kapasite ve kalite açısından yeterlidir”.

Söke:

Lokanta Türü İlçe genelinde 69 adet, Aperatif Büfe 103 adet, Izgara, Kokoreç 53 adet işletme “bulunmaktadır. Etkinlik dönemlerinde ziyaretçiler için yeterli görülmektedir”.

Yenipazar:

“Lokantadan ziyade sayıları 15 olan pideci dükkânlarımız mevcut”.

Belediye yetkililerine göre; 14 ilçenin tamamında yer alan yiyecek içecek işletmeleri kapasiteleri açısından yeterli görülmektedir.

Bir diğer soru olan; “İlçenize etkinlikler için gelen ziyaretçilerin; yöresel ürünler, hediyelik eşya vb. alabilecekleri yerler bulunmakta mıdır? Var ise neler satılmaktadır? Sizce işletme sayısı ve sunulan ürünler açısından yeterli midir?” sorularına verilen cevaplar incelendiğinde; tüm görüşme yapılan ilçelerde satış noktaları bulunduğu tespit edilmiştir. Satılan ürünler ise; yöresel ürünler ve yöresel hediyelik eşyalar olarak sınıflandırılmıştır. Bunlar;

- *Yöresel ürünler kategorisinde;* zeytin, zeytinyağı, kuru yemiş, incir, çam fıstığı, kestane, ceviz, bal, nişasta sucuğu, deve sucuğu, organik ev yapımı salça, tarhana, reçel, toz biber, ev yapımı zeytinyağılı sabundur.

- *Yöresel hediyelik eşyalar kategorisinde ise;* iğne oyası, kıl dokuma eşya ürünleri, güvercin figürlü heykeller, süs eşyaları, testi, bardak, güveç, örgü sepet, heybe, dokuma çanta, körüklü çizmelerdir.

Son soru olarak; “İlçenizde düzenlenen etkinlikler için yerel yönetim olarak neler yapıyorsunuz?” sorusu sorulmuştur. Verilen cevaplar incelendiğinde yapılan faaliyetler beş başlık altında gruplandırılmıştır. Bunlar;

- Etkinliklerin duyurulması, tanıtımı ve davet işlerinin gerçekleştirilerek, basılı her tür materyalin hazırlanması (basılı afiş, tanıtım broşürleri, tanıtım filmleri vb.).

- Etkinliklerin finansmanlarının büyük bir kısmının belediyeler tarafından karşılanması ve gerekli mali destek sağlanması (konser, tiyatro, stantların kurulumu, protokol ve misafirlerin yeme-içme ve konaklama giderleri, vb.),

- Bazı etkinliklere ise belediyenin sponsor olarak mali destek sağlaması,
- İşletmelerin etkinliğe sponsor olmalarının sağlanması,
- Etkinliklerin organizasyonu, tüm paydaşların katılımının sağlanmasıdır. (STK, Kamu kurum ve kuruluşları, Odalar, yerel halk, basın vb.)

SONUÇ ve ÖNERİLER

Yerel etkinlikler düzenledikleri kırsal alanlarda bir canlılık ve turizm hareketi yaratarak sosyal, politik, kültürel, ekonomik çevre açısından birçok katkılar yaratmaktadır. Özellikle turizm faaliyetlerinin 12 aya yayılması ve turistik ürün çeşitlendirilmesi açısından önemli fırsatlar sunan yerel etkinlikler yörenin tanıtılması, yöre imajının oluşturulması ve turizmden daha fazla pay alınmasına da destek olmaktadır.

Önemli bir geçiş güzergâhı üzerinde olan Aydın ili sahip olduğu 66 farklı yerel etkinliği ile bu potansiyeli değerlendirebilecek nitelikli işgücüne, kadın girişimciliği başta olmak üzere sosyal ve ekonomik sermayeye sahiptir. Kırsal alanların kalkındırılması, sosyal barış ve huzurun sağlanması, yoksulluğun giderilmesi ve işsizlik sorunun çözülmesinde yörede düzenlenen etkinliklerin sürdürülebilirliğinin sağlanması gerekmektedir.

Aydın ilinde düzenlenen etkinliklerin daha güçlü ve etkili olabilmesi için öneriler aşağıda yer almaktadır. Bunlar:

- Yerel etkinlikler; yerel yönetimler tarafından işbirliği içinde desteklenmeli ve yöreye daha fazla katma değer sağlaması için gerekli tedbirler alınmalı,
- T.C. Kültür Bakanlığı'nın ve İl Kültür Müdürlüğü'nün desteği ile etkinliklerin tanınırlığı artırılmalı,
- Medya platformları daha etkin kullanılmalı,
- Etkinliklerin katılımcıları ve diğer paydaşları arasında güncel ve aktüel bir iletişim platformu oluşturulmalı,
- Yörenin sahip olduğu çekicilikler birbirine entegre edilerek daha etkin kullanılmalı,
- Düzenlenen etkinliklerin zaman planlaması yapılmalı ve diğer ilçelerdeki etkinliklerle çakışmaları önlenmeli,
- Etkinlikleri incelediğimizde 1-2 günlük kısa süreli etkinlikler olduğu görülmektedir. Etkinlikler daha uzun sürelerle yayılarak, gelen konukların konaklamaları sağlanmalı ve/veya geceleme sayıları artırılmalı,
- Geleneksel hale getirilecek yeni etkinlikler ile çeşitlendirme sağlanmalı,
- Merkez ilçe ve ilçelerdeki yerel etkinliklere ulaşım açısından Aydın Büyükşehir Belediyesi'nin araç ve sefer sıklığı artırılması sağlanmalı,
- Katılımcıların araç ve sefer olanaklarından daha fazla yararlandırılmaları hususunda önlemlerin alınması,
- İl ve yakın çevresini kapsayan tur güzergahlarına etkinlik yapılan ilçenin de dahil edilmesi sağlanmalı,
- Özel sektörün ilgisi yerel etkinliklere çekilmeli, hem katılım hem de sponsorluk açısından desteklerinin sağlanması için teşvik edilmeli,
- Yerel etkinliklerde zengin Aydın mutfağını ön plana çıkartıcı düzenlemeler yapılmalı,
- İl düzeyinde kurulacak il etkinlik komisyonu ile tüm etkinlikler tek bir çatı altında, koordineli olarak yürütülmelidir.

KAYNAKLAR

[1]Argan, M. T., & Yüncü, D. (2015). *Etkinlik Pazarlama Yönetimi*. Ankara: Detay Yayıncılık.

- [2] Arnold, N. (2000). Festival Tourism: Recognizing The Challenges-Linking Multiple Pathways Between Global Villages of The New Century. B. Faulkner, G. Moscardo, & E. Laws içinde, *Tourism in The 21st Century-Lessons from Experience* (s. 130-162). Londra: Continuum.
- [3] Özgürel, G., Değişgel, S., & Eröz, S. S. (2015). Tunceli İli Kırsal Turizm Potansiyeli ve Yerel Halkın Turizme Yönelik Bakışları. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 5 (2), 64-76.
- [4] Albayrak, A. (2013). *Alternatif Turizm*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- [5] Türk Dil Kurumu, T. (2016, 22 06). http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.57e3ae43b9fd36.72612380.
- [6] Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, 2. (2003). *II. Tarım Şurası, Kırsal Kalkınma Politikaları Komisyon Raporu: 8*. Ankara: Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı.
- [7] Çeken, H., Karadağ, L., & Dalgın, T. (2007). Kırsal Kalkınmada Yeni Bir Yaklaşım Kırsal Turizm ve Türkiye'ye Yönelik Teorik Bir Çalışma. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 7, 1-14.
- [8] Özgürel, G. (2015). Tunceli İli Kırsal Turizm Potansiyeli ve Yerel Halkın Turizme Yönelik Bakışları. *International Journal of Social and Economic Sciences*, 64-76.
- [9] Uçar, M., Çeken, H., & Ökten, Ş. (2010). *Kırsal Turizm ve Kırsal Kalkınma (Fethiye Örneği)*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- [10] Bouchon, F., & Rawat, K. (2016). Rural Areas of ASEAN and Tourism Services, a Field for Innovative Solutions. *Procedia-Social and Behavioral Sciences* (224), 44-51.
- [11] Yemenoğlu, E., Dalgın, T., & Çeken, H. (2013). Geleneksel Festivallerin Kırsal Turizm Üzerindeki Etkileri: Denizli-Honaz Kiraz Festivali Örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 3 (1), 16-21.
- [12] Avcıkurt, C., & Köroğlu, Ö. (2011). Kırsal Turizm. N. Hacıoğlu, & C. Avcıkurt içinde, *Turistik Ürün Çeşitlendirmesi* (s. 67). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- [13] Argan, M. (2007). *Eğlence Pazarlaması*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- [14] Türk Dil Kurumu, T. (2016, 22 06). http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.584c6abe7d8412.41109961
- [15] Çelik, O. V. (2013). Etkinliklerde Proje Yönetimi. H. Ertan içinde, *Etkinlik Yönetimi* (s. 161). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- [16] Kozak, M. A., & Bahçe, A. S. (2012). *Özel İlgi Turizmi* (2. Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.
- [17] Getz, D. (1997). *Event Management and Event Tourism*. New York: Cognizant Communications Corporation.
- [18] Argan, M. T. (2013). Etkinlik Kavramı ve Türleri. H. Ertan içinde, *Etkinlik Yönetimi* (s. 9). Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No:2778.
- [19] Çelik, A. (2009). *Destinasyon Pazarlama Unsuru Olarak Etkinlik Turizmi ve Etkileri-İstanbul Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- [20] Lee, C.-K., Lee, Y.-K., & Wicks, B. E. (2004). Segmentation of Festival Motivation by Nationality and Satisfaction. *Tourism Management*, 25, 61-70.
- [21] Uysal, M., & Li, X. (2008). Festival and Event Motivation Research: Critical Issue and Directions for Future Research Presented at Cultural and Event Tourism: Issues&Debates. *International Tourism Conference: Cultural and Event Tourism: Issues&Debates* (s. 17-20).
- [22] Özdoğan, O. N. (2014). Sürdürülebilir Turizm ve Kültürel Miras. M. Kozak içinde, *Sürdürülebilir Turizm Kavramlar Uygulamalar* (1 b., s. 50). Ankara: Detay Yayıncılık.
- [23] Anwar, S. A., & Sohail, M. S. (2004). Festival Tourism in The United Arab Emirates: First-Time Versus Repeat Visitor Perceptions. *Journal of Vacation Marketing*, 10 (2), 161-170.
- [24] Özdemir, G. (2014). *Destinasyon Yönetimi ve Pazarlaması*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- [25] Crompton, J. L. (1995). Economic Analysis of Sport Facilities and Events. *Journal of Sport Management*, 14-35.
- [26] Kızıllırmak, İ. (2006). Türkiye'de Düzenlenen Yerel Etkinliklerin Turistik Çekicilik Olarak Kullanılmasına Yönelik Bir İnceleme. *Sosyal Bilimler Dergisi* (15), 181-196.
- [27] Çakıcı, C., & Yavuz, G. 2013 Akdeniz Oyunları Bağlamında Spor Etkinlikleri ve Olası Etkileri. (s. 2-15). I. Doğu Akdeniz Turizm Sempozyumu.
- [28] Gül, K., Erdem, B., & Gül, M. (2013). Yerel Festivallerin Etkinliğine Bağlı Ziyaretçi Kazanımları: Sındırgı Yağcıbedir Festivali Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18 (2), 213-239.
- [29] www.aydintarim.gov.tr. (2016, Mayıs 10). T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Aydın İl Müdürlüğü, *Aydın Tarım Master Planı*.
- [30] www.aydin.gov.tr. (2016, Mayıs 15). *İlimiz Rehberi*. [www.aydin.gov.tr: http://www.aydin.gov.tr/genel-bilgiler](http://www.aydin.gov.tr/genel-bilgiler) adresinden alınmıştır
- [31] TÜİK. (2016). <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr> adresinden alınmıştır
- [32] www.aydinkulturturizm.gov.tr. (2016). 03 02, 2016 tarihinde <http://www.aydinkulturturizm.gov.tr/TR,64351/genel-bilgiler.html> adresinden alındı
- [33] Aydın Büyükşehir Belediyesi, 2. (2016). *Stratejik Plan 2015-2019*. 03 02, 2016 tarihinde http://aydin.bel.tr/2019_strateji%C4%B1k_plan.pdf adresinden alındı